

DE STATEN-GENERAAL

HIER begint de hedendaagse geschiedenis. De periode die volgt op het tijdvak van de koningen, zou men het tijdvak van het Volk kunnen heten. Het Volk? Welk Volk? Eerst was het de burgerij. De opkomst van de burgerij begint met de Franse Revolutie van 1789. Daarna kwamen de arbeiders. De arbeidersstand kwam aan bod met de Russische Revolutie van 1917. Tussen de Liberale Revolutie van 1789 en de Socialistische Revolutie van 1917 ligt er de XIXe eeuw...

1. DE DERDE STAND

BESTE vrienden, herinner je dat Lodewijk XVI de Staten-Generaal in 1789 bijeen riep. Waarom? Om de kwestie van de belastingen op te lossen. Goed. En welke minister wou die kwestie geregeld zien? Necker. De Staten-Generaal was samengesteld uit afgevaardigden van de drie sociale klassen: de geestelijkheid, de adel en de burgerij of de Derde Stand. Om de geprivilegieerde klasse belastingen te doen betalen, moest men een meerderheid van niet-geprivilegieerden vormen. Necker deed zoveel afgevaardigden van de Derde Stand verkiezen als er leden waren in de twee andere klassen samen. De Derde Stand was dus zoveel waard als geestelijkheid en adel samen.

2. EEN GRONDWET

NECKER vroeg aan de afgevaardigden hun ideeën en voorstellen om een oplossing voor het financieel probleem te vinden op te schrijven in een schrift. Dit schrift bleef bewaard. Maar, wanneer men het leest ziet men dat er geen sprake is over de financiën. Alle afgevaardigden wilden Frankrijk een constitutie, een grondwet, schenken, m.a.w. een nieuw politiek regime.

3. EN OP 5 MEI...

...kwamen 1.200 afgevaardigden van de Staten-Generaal te Versailles bijeen. Op de vooravond hadden zij een plechtige mis bijgewoond en een processie. Zij zetelden in de « Salle des Menus-Plaisirs ». Van op zijn troon sprak Lodewijk XVI hen enkele woorden toe op scherpe toon — zoals de zwakken trouwens gewoonlijk doen —. Toen sprak Necker gedurende drie uren over de financiën van het koninkrijk. En over niets anders? Neen.

4. IN DE ZAAL VAN HET KAATSSPEL

DE afgevaardigden van de Derde Stand elsten een hoofdelijke stemming. De afgevaardigden van de geestelijkheid en van de adel, wensten een stemming per groep. Dat zou inderdaad twee stemmen tegen één geven. Op 17 juni, na 43 dagen vergeefse discussies, riep de Derde Stand, gesteund door een aantal afgevaardigden van de lagere geestelijkheid, de « Assemblée Nationale » uit. De koning schrok even van zoveel stoutmoedigheid en deed de « Salle des Menus-Plaisirs » sluiten. De afgevaardigden zetelden dan in de « Zaal van het Kaatsspel ». Zij zwoeren de dure eed er niet vandaan te gaan alvorens Frankrijk een Grondwet had!

5. MIRABEAU

OP 23 juni gaf de koning de afgevaardigden het bevel zich terug te trekken, maar de Derde Stand bleef. Markies Dieux-Brézé herhaalde het bevel van de koning. Toen antwoordde Mirabeau, een welbespraakt afgevaardigde, het volgende: « Mijnheer, ga aan uw meester zeggen dat wij hier zijn door de wil van het Volk en dat wij slechts zullen wijken voor de macht van de bajonetten! » — « Wat? zei Lodewijk XVI. Ze willen niet weggaan? Goed, laat ze dan blijven... »

(Wordt voortgezet.)